

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti utca 35-45.

1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Csoj.szám: <u>IV/3109-2/2015</u>	
Érkezett: 2015 DEC 03.	
P. idény: 3	Kezelőiroda:
Meléklet: 1 db	H

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A T. Alkotmánybíróság előtt folyamatban lévő IV/3109-1/2015. sz. eljárásban, melynek tárgya a Kúria Mfv.II.10.10.175/2015/3. számú ítélete, továbbá a Székesfehérvári Törvényszék 3.Mf.20.457/2015/8. szám alatt meghozott ítélete, a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.507/2009. szám alatt meghozott végzése, valamint a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 4.M.520/2007/22. és 6.M.88/2013/10. számú ítélete vonatkozásában [REDACTED] képviseletében benyújtott alkotmányjogi panasz, a T. Alkotmánybíróság felhívására kérelmemet az alábbiak szerint egészítem ki:

A T. Alkotmánybíróság részére csatolom meghatalmazásomat az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozóan.

A továbbiakban a kérelmező nem tartja fenn kérelmét a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.507/2009. szám alatt meghozott végzésére és a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 4.M.520/2007/22. sz. ítéletére vonatkozóan.

A T. Alkotmánybíróság eljárását arra tekintettel kéri a kérelmező, hogy a tisztességes eljáráshoz való, alaptörvényben biztosított joga, valamint a véleménynyilvánítási szabadság alaptörvényben biztosított joga sérült.

Az alkotmányjogi panasszal érintett ítéletek megsértették az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetének XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá ugyanezen fejezet IX. cikk (1) bekezdésében foglaltakat.

Az eljárás lefolytatására vonatkozó panaszát a kérelmező részletesen előadta, melyet az alábbiakkal egészít ki:

Az Alaptörvény szabadság és felelősség fejezetének XXVIII. cikkének (1) bekezdésében rögzítettek szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson ésszerű határidőn belül bírálja el.

A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 4.M.465/2009. szám alatti eljárásban - a megtett bizonyítási indítványok ellenében - nem tartotta szükségesnek továbbra sem annak vizsgálatát, hogy ténylegesen milyen változtatások történtek a közös fenntartású intézményben foglalkoztatott munkavállalók esetében, kizárólag a tanítói munkakörben foglalkoztatott három nevesített személy általi feladatellátást vizsgálta.

Azaz nem a megismételt eljárásra irányadó, a hatályon kívül helyező végzésben egyértelműen megfogalmazott eredeti álláshelyek vizsgálatával döntött az állásfelajánlási kötelezettséget érintő kérdésben. A hivatkozott álláshely feladatellátását tanúval bizonyítottan nem bővítette, és nem módosította alperes.

A széles körben lefolytatott bizonyítás – a hatályon kívül helyező végzésben megfogalmazott útmutatás értelmezése alapján - kizárólag arra szorítkozott, hogy az alperesi intézményben történt-e sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, illetve ténylegesen biztosított-e az intézmény ellátást. Annak ellenére, hogy felperes felmentésének körülményeit ez az ellátás nem érintette. Annak ellenére, hogy az bebizonyosodott, hogy ez az ellátás az eredeti álláshelyet, illetve annak feladatellátását nem érintette, azt az alkalmazott pedagógus helyettesként nem láthatta el. Azonban az sem került vizsgálatra és bizonyításra, hogy ténylegesen az alperes által nevesített személy, vagy más jogviszony keretében igénybe vett szakember látta el ezeket a gyermekeket.

Az eljáró bíróság nem a felmentés alapjául megjelölt körülményeket vizsgálta.

Az I. fokon eljáró tanács összetételében bekövetkezett változás után a per lefolytatása rendkívül mértékben elhúzódott, a tárgyalási időközök egyre hosszabbak lettek. A tanácsváltások miatt az eljárási idő nagy részét az iratok ismertetése tette ki, érdemi nyilatkozatra a többórás tárgyalásokon alig került sor.

A 2013. november 20. napján kihirdetett ítélettel szemben a kérelmező nyújtott be fellebbezést, kérve az I. fokú ítélet megváltoztatását és a kérelmező keresete szerinti marasztalást. A II. fokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék két tárgyalást tűzött ki a fellebbviteli eljárásban, majd 2014. szeptember 30. napján ítéletet hozott.

A II. fokú Bíróság szükségesnek tartotta megvizsgálni az intézmény dolgozói közül tanítói munkakörben foglalkoztatott dolgozókra vonatkozó kinevezéseket, és azok módosításait, azonban az intézmény teljes körű dolgozói állományát nem vizsgálta a munkakör felajánlhatósága kapcsán.

Álláspontunk szerint az Alaptörvény szabadság és felelősség fejezetének rendelkezéseit sérti a kérelmező felmentésének (2007. június 19.), illetve a peres eljárást megindító kereset benyújtásának (2007. július 17.) időpontjától eltérően az alperes által végrehajtott átszervezés ezen időpontot lényegesen meghaladó időpontban (2007. szeptember 01.) történő vizsgálata.

A kérelmező a felmentő határozat kézhezvételét követő 30 napon belül kellett, hogy döntsön a kereset megindításáról és a keresetlevélben érvényesített igényét csak az ebben az időpontban fennálló körülményekre alapíthatta.

A sérelmezett bírósági eljárásban mindhárom bíróság figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a felperes felmentésének időpontjában még a Társulás, mint jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szerv létezett, működött, a működésére vonatkozó szabályokat a két fenntartó önkormányzat határozta meg. A Társulás által fenntartott intézmény pedagógusai nem csupán a Lovasberényi Általános Iskolában nyertek foglalkoztatás, hanem a verebi tagintézményben is, ennél fogva a foglalkoztatottak jogviszonyának, illetve az intézményi létszámok betöltöttségének vizsgálatára irányuló kérelmezői indítvány mellőzése súlyosan sérti az Alaptörvényben megfogalmazott eljárásjogi követelményeket.

Mindhárom fokú bíróság hivatkozott a felmentést megelőző időszakban foglalkoztatott dolgozók kinevezésére és munkakörére, és azt állapították meg, hogy a létszámleépítés ténylegesen megvalósult.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria által meghozott ítélet indokolása 13. oldalán rögzíti, hogy „a felmondásnak a felmondási iratban történt indokolása végleges, az utólag nem egészíthető ki és nincs helye olyan új felmondási ok bizonyításának, amelynek közlése a felmondásban nem történt meg. A következetes ítélkezési gyakorlat alapján azonban nincs akadálya annak, hogy a

munkáltató jogvita esetén konkrét adatokkal igazolja az indok valóságát és okszerűségét.” A Kúria álláspontja szerint a létszámleépítésre alapított felmentés esetén a feladatokat a megmaradó létszámmal kell ellátni, amely a munkáltató számára átszervezési feladatot jelent.

A perbeli esetben alperes a felmentésben közölt indokok bizonyításaként hivatkozott a munkakörök átalakítására.

A kérelmező álláspontja szerint az Alaptörvényben rögzített tisztességes eljáráshoz való jogot sérti, hogy a kereset benyújtásának időpontjától eltérően utóbb megvalósult átszervezés figyelembevételével igazolta a felmondási ok valóságát a munkáltató – melyet a bíróság elfogadott. Ezzel – a felmentésben egyébként nem közölt – átszervezési szándékot fogadta el a felmentés valós indokának.

A perbeli esetben a létszámleépítés indoka – az iratoknál elfekvő képviselőtestületi jegyzőkönyv tanúsága szerint – az volt, hogy a felsőbe átkerülő két negyedikes osztály helyett egy első osztály indult.

Erre tekintettel teljességgel megalapozatlan a Kúria ítéletében foglalt azon indokolás, hogy a létszámcsökkentés miatt az ellátandó feladatok alacsonyabb létszámmal történő ellátása indokolta az átszervezést, ugyanis az **átszervezésre** – melyet a kérelmező, mint tény nem is vitatott – elsősorban **a kérelmező felmentését 2007. június 19-ét követően felmerült okból, a Társulás 2007. július 31. napjával történő megszűnésére tekintettel került sor.**

Nem felel meg az Alaptörvényben rögzített tisztességes eljárás követelményeinek az indokok ily módon történő utólagos kiegészítése, mivel a kérelmezőtől függetlenül felmerült okból került sor az átszervezésre, melynek utólagos jellege bármilyen irányban igazolni képes a munkáltatói szándékot.

A kérelmező előterjesztett kereseti követelése kizárólag arra irányult, hogy esetében **a felmentés időpontjában volt felajánlható álláshely, amelyet a munkáltató elmulasztott felajánlani** – másodlagos kereseti kérelme pedig joggal való visszaélésre alapítottan kérelmezőnek a fenntartó által elvárt eltávolítása az intézményből. A másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben egyet értünk azzal, hogy a vizsgálatra került, miért éppen a kérelmező felmentésére került sor – azonban iratellenes az átszervezésre hivatkozás, amikor a létszámleépítést elrendelő határozatban tulajdonképpen nevesítésre került a két negyedik osztálytanító.

A Kúria álláspontja szerint megalapozatlanul panasolta a kérelmező a létszámhelyzet alakulására vonatkozó bizonyítási indítványainak mellőzését.

Az ítélet indokolásának 14. oldala azt rögzíti, hogy a tantárgy felosztás kimutatásával alperes megfelelően felvázolta a felmentés okszerűségét.

Azonban egyik eljáró bíróság sem vizsgálta azt a körülményt, melyet kérelmező az I. fokú eljárásban, illetve a felülvizsgálati kérelmében is rögzített (kérelmező 2011. február 11. napján kelt előkészítő irata), hogy az alperes által rendelkezésre bocsátott tantárgyfelosztás részlegesen került benyújtásra, nem kerültek teljes körűen átvezetésre az évközben eszközölt változtatások, kizárólag a peres eljárásban nevesített személy vonatkozásában történt meg annak kézzel való javítása.

Nem megismételve ugyanezen beadványban rögzítetteket, nem kerültek alátámasztásra a benyújtott dokumentumok abból a szempontból sem, hogy azok jóváhagyásáról, elfogadásáról történő döntések csatolásra kerültek volna.

Teljességgel mellőzték az eljáró bíróságok annak vizsgálatát, hogy a kérelmező felmentését követő átszervezés eredményeképpen ténylegesen nem tanítói álláshely megszüntetése történt meg. Ezt kérelmező beadványaiban részletesen kimunkálta, ennek ellenére az eljáró bíróságok nem vizsgálták ezen körülményeket, kizárólag azt, hogy ténylegesen történt-e munkakör változás az átszervezést követően, nevezetesen, hogy ténylegesen látott-e el gyógypedagógusi feladatokat az eljárásokban nevesített személy 2007. szeptember 1. napjától. A kérelmező által kimunkált adatok

vizsgálata azonban csak a foglalkoztatott pedagógusok kinevezéseinek, munkakörének rendelkezésre állásával vált volna bizonyíthatóvá. Ezen adatok nem álltak a kérelmező rendelkezésére, és ezek beszerzése felől kizárólag alperes illetve az eljáró bíróságok intézkedhettek volna, melyet bizonyítási indítványként a kérelmező többször elő is terjesztett.

A 2014. szeptember 30. napjára kitűzött tárgyalásra A II. fokú Bíróság szükségesnek tartotta megvizsgálni az intézmény dolgozói közül tanítói munkakörben foglalkoztatott dolgozókra vonatkozó kinevezéseket, és azok módosításait. Alperes ezen iratokat nem nyújtotta be határidőre a bíróságra. Tárgyalási napon szóban tájékoztatta a bíróságot olyan tényekről, amelyek kérelmező felmentése indoklásának valóságtartalmát is érinti, és ami a megelőző 7 évben alperes részéről nem, vagy másként szerepelt a per során. A korábbi igazgatóhelyettes [REDACTED] nem tanítói álláshelyen volt foglalkoztatva, kinevezése szerint igazgatóhelyettes volt.

A felperes felmentése nem végzettséget, hanem tanítói álláshelyet jelölt meg. Felperes felmentésekor ismert volt Faddiné visszajövetelének időpontja 2007 decemberében, nem pedig a perben bejelentett júliusi időpont.

A kérelmező sérelmezte az eljárás során, hogy felmentésére nem rendeltetésszerű joggyakorlás keretében került sor, összefüggésben azzal, hogy házastársa korábban Lovasberény település polgármestere volt.

A keresetlevélhez csatolt és az alperesi ellenkérelemben is hivatkozott újságcikkekben rögzítettek egyértelműen a kérelmezőre utaltak, akinek véleménynyilvánítási tevékenységére tekintettel a felmentését ezen újságcikkek előrevetítették.

Az Alaptörvényben biztosított véleménynyilvánítási jog korlátait maga az Alaptörvény határozza meg és a kérelmező véleménynyilvánítására utaló elmarasztalás, majd későbbi felmentés kérelmezői álláspont szerint sérti az Alaptörvényben biztosított véleménynyilvánításhoz való jogát.

Valamennyi eljáró bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy alperes maga nyilatkozott a keresetre benyújtott érdemi ellenkérelmében akként, hogy a felperes véleménynyilvánítása volt az oka a felperes felmentésének. Az ezzel összefüggésben bizonyított fenntartói elvárás, majd felperes felmentése a véleménynyilvánítási szabadság jogával élő munkavállaló elleni bosszú súlyosan sérti az alaptörvény fenti rendelkezéseit.

A munkáltatói retorzió utólagos átszervezésre alapított ítéleti jóváhagyása az Alaptörvény sérelmét is megvalósítja.

Gárdony, 2015. november 30.

Tisztelettel:

Képviselőtében: